

«РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ» - БІЗДІҢ БОЛАШАҒЫМЫЗ!

Рухани жаңғыру өскелең ұрпақтың - дара жолы!
Нұрсұлтан Әбішұлы
НАЗАРБАЕВ

Ұлы ғұлама Әбу Насыр Әл-Фараби: «Адамға ең бірінші білім емес, тәрбие беру керек, тәрбиесіз берілген білім адамзаттың қас жауы, ол келешекте оның өміріне апат әкеледі», - деп айта кеткен болатын. Сапалы білім мен саналы рухани-адамгершілік тәрбие беру, өзінің ісін, өнерін жалғастыратын салауатты, саналы ұрпақ қалдыру - әрбір ұлттың қай кезде болмасын алдында тұрған ұлы мұрат-міндеттердің бірі. Ол келешек қоғам қамын ойлау болып табылады.

Елбасының «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты бағдарламалық мақаласы қазақ еліндегі әр азаматтың жүрегінің төрінде жүрген ой толғауына қозғау салды.

Рухани жаңғыру - бұл жеке тұлға үшін де, бүкіл қоғам үшін де өте маңызды процесс. Өскелең ұрпақ өз тарихын білмейді, салт-дәстүрді қастерлемейді, Қарасай, Бөгенбай, Қабанбай, Наурызбай секілді батырларының тарихын білмейді деген үрдіс бар. Шындығында, бұл өте өкінішті жағдай, бүгінде жастардың санасына осы негіздерді сіңіріп, бізде бардың бәрін ұрпақтан-ұрпаққа жеткізу қажет. Бірақ бұл үшін жоғары сапалы білім мен кең дүниетаным қажет.

Қоғамдық сананы жаңғыртудың басты басымдығы - бәсекеге қабілетті мемлекет қалыптастыру. Сондықтан халықтың бірегейлігін, құндылықтары мен дәстүрлерін сақтау өте маңызды.

Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың айтуынша, мәдениетімізді және ұлттық кодымызды сақтау - жаңарудың жаңа түрінің бірінші шарты. Тарих пен ұлттық дәстүр әрқашан ескерілуі керек.

Елбасы жалпы қоғамның және әрбір қазақстандықтың санасын жаңғыртудың алты бағытын айқындап берді:

1. Бәсекеге қабілеттілік.
2. Прагматизм.
3. Ұлттық бірегейлікті сақтау.
4. Білім культі.
5. Қазақстанның революциялық емес, эволюциялық дамуы.
6. Сананың ашықтығы.

Барлық алты бағыт уақыттың сын-қатерлеріне нақты жауап береді және өзекті болып табылады.

Елбасының бағдарламалық мақаласы, ең алдымен, 21 ғасырдағы ұлттық сана мен қоғамдық сананы өзгерту жолдарына ұтымды форматта жалпы анықтама беретін идеялық-идеологиялық мақала. Мақсат - мықты және жауапты адамдардың біріккен ұлтын құру. Негізгі мақсат:

мемлекет пен азаматтық қоғамның өзара әрекеттестігі негізінде жалпы руханилықты қалпына келтіру. Сонымен қатар, 2014 жылдан бастап елімізде, атап айтқанда, қазақстандықтардың бәсекеге қабілетті мәдени менталитеті мен жоғары руханилығын қалыптастыруға бағытталған Қазақстан Республикасының мәдени саясатының тұжырымдамасы іске асырылуда.

Менің ойымша, бұл тұжырымға ешкім таласпайды: ортақ тіл, мәдениет, тарих - барлық замандардағы күшті мемлекеттің негізі.

Бүгінгі таңда Қазақстанның алдағы жылдарға арналған жобалары басталды. Мен «Қазақстанның рухани қасиетті орындарына» тоқталып, назар аударғым келеді. Әр халықтың өзіне тән ұлттық қасиетті орындары болады. Мысалы, британдықтар үшін бұл Кентерберги соборының басты англикандық ғибадатханасы, немістер Кельндегі Рим-католик готикалық соборына тәнті, француздар Париждің Нотр-Дамымен мақтан тұтады, ал Қазақстан Республикасында мақтан тұтатын көптеген тарихи орындары бар. Бұл

қасиетті орындардың тұтас пашырауы: ежелгі Тараз мен Ұлытау, Түркістан мен Алтай, Жетісу және Бекет-Ата кешені.

Тәуелсіздік жылдарында бұл бағытта көптеген жұмыстар атқарылды. Мәдени мұра бағдарламасы аясында тарихи және мәдени ескерткіштер жаңартылды, барлық әлеуметтік салалар дамып, жаңғыртылуда.

Біздің халқымыздың болашағы ең алдымен өзіне, рухани қуат пен жасампаз күшке, оның ұлттық санасына байланысты. Материалдық әл-ауқатқа деген табиғи ұмтылыс ұлттың рухани және интеллектуалды өсу қажеттілігін көлеңкелендірмеуі керек. Руханилық пен ағартушылық біздің халқымыздың ғасырлар бойғы тарихы бойында әрқашан ең күшті ерекшеленетін белгілері болды.

Біздің елде адамдардың бақытты өмір сүруі және қоғамға пайда әкелуі үшін адамдардың рухани дамуы үшін барлық жағдайлар жасалған. Мен қазақстандық қоғамның дамуындағы әр қазақстандықтың өз халқының дамуына қандай үлес қосатындығына байланысты болады деп сеніммен айта аламын.

Мен Елбасының бейбітшілікті сүйетін саясатының, сондай-ақ адалдығының арқасында Қазақстан халқы өз мақсатына жететініне сенімдімін. Данышпандар айтқандай: «Отаныңның сен үшін не істей алатындығын сұрама, керісінше, Отаныңа не істей аласың деп ойла».

Біз біртұтас және ұлы ұлтқа жататынымызға мақтануымыз керек. Біздің бір ғана жолымыз бар: рухани жаңғыру арқылы - жақсы болашаққа!

Ботбаева Диана Бақытжанқызы
Әкетең Сәзім Жузбайқызы
М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті

«Механика және мұнайгаз ісі» факультетінің «Стандарттау және сертификаттау» мамандығының II курс студенттері

Топ тәлімгері:
ОТУНШИЕВА Айтолқын

Біздің еліміздегі нарықтық экономиканың үдемелі дамуы қазіргі еңбек нарығы үшін талап етілетін практикалық құзыреттер мен дағдыларға ие білікті кадрлардың болуын талап етеді. Әр түрлі сарапшылардың пікірі бір жерде, яғни жоғары оқу орындары сұранысқа ие мамандарды даярлау үшін жоғары білім беру жүйесінде түбегейлі реформалар қажеттігіне тоқталып отыр. Әлемнің дамыған елдерінде

ЖОҒАРЫ БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІНДЕГІ РЕФОРМАЛАР

қабылданғандай, жоғары оқу орындарына академиялық, басқарушылық және қаржылық дербестік беру осындай өзгерістердің бағыттарының бірі болып табылады.

Яғни бұл не дегеніміз? Жоғары оқу орындары осындай өкілеттіктерге ие бола отырып, студенттерді қабылдау рәсімі мен олардың санын, яғни профессорлық-оқытушылық құрам мен білім алушылар контингентінің арасындағы арақатынасты, сабақ өтуге кімнің құқығы бар, қалай оқыту керек және т. б. мәселелерді өздері анықтайды.

Қалыптастырылып жатқан кадрларды даярлаудың жаңа жүйесінде негізгі акцент мамандық бойынша оқыту жүргізілетін базалық құжат болып табылатын білім беру бағдарламаларының мазмұнын айқындауда ЖОО-ның дербестігіне жасалады. Бұрын, әрбір мамандыққа ҚР БҒМ ұсынатын ЖОО - нан таңдау бойынша компонент-пәндердің аз саныды бөлігінде ғана ауытқуға болатын ҚР Мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты (МЖМБС) болған.

Бұл жоғары білім еңбек нарығы талап ететін сын-қатерлерге әрдайым жедел жауап бере алмайтындығына алып келді.

2018 жылғы 4 шілдеден бастап, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жоғары оқу орындарының академиялық және басқарушылық дербестігін кеңейту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» ҚР Заңы қабылданғаннан кейін ҚР БҒМ тарапынан да, барлық мемлекеттік жоғары оқу орындары тарапынан да ұйымдық-құқықтық нысанын өзгерту бойынша белсенді жұмыс жүргізілуде.

Сонымен қатар, барлық ЖОО, соның ішінде М.Әуезов атындағы ОҚМУ (Коммерциялық емес акционерлік қоғамы) коммерциялық емес ұйым болды. Айта кету керек, біздің университеттің атауында «мемлекеттік» деген сөз болмаса да, біздің ЖОО-ның жалғыз акционері ҚР БҒМ болып табылады, яғни мұнда мемлекеттің 100% қатысуымен жүзеге асады.

Мұндай мәртебені алу М.Әуезов атындағы ОҚУ-не жаңа мамандықтарға қажеттіліктің болуы, талап етілмеген және өзекті емес мамандықтар бойынша кадрлар даярлауды тоқтату бойынша еңбек нарығына өз зерттеулерін және талдауларын

белсенді жүргізуде мүмкіндік береді. Соңғы 2 жылда М. А. Әуезов атындағы ОҚУ осындай бағытқа толық ревизия жүргізді. Жұмыс берушілермен ынтымақтастықта жаңа білім беру бағдарламалары әзірленді, қолданыстағы білім беру бағдарламалары жаңа пәндерді енгізу бөлігінде қайта қаралды және жаңартылды.

Осылайша, «Стандарттау және сертификаттау» кафедрасының профессорлық-оқытушылық құрамымен барлық жаңартулар «Атамекен» Ұлттық Кәсіпкерлер палатасы бекіткен кәсіби стандарттарды (КС) ескере отырып жүргізілді: «Стандарттау» КС, «өнім, процесс, қызмет сапасын бақылау» КС, «тамақ өнімдерінің сәйкестігін растау» КС, «аккредиттеу саласындағы бағалау» КС, «Техникалық реттеу саласындағы мамандарды даярлау» КС.

Бұл жұмыста кафедра Қазақстан Республикасының Ұлттық стандарттау органының «Қазақстан стандарттау және метрология институты» Шымкент қаласы және Түркістан облысы бойынша филиалымен тығыз қарым-қатынаста, өзінің қызметі мен жұмысының арқасында біздің қаламыздың және облыстың барлық кәсіпорындары мен ұйымдарымен, Стандарттау, сертификаттау және метрология бағыты кафедрасының білім беру бағдарламаларының түлектері қандай құзыреттерге ие болуы керектігін біледі.

Мысалы, білім беру бағдарламасына «Инновациялық сапа менеджменті», «Өнімді таңбалау», «Халықаралық және өнірлік стандарттарды қолдану ережелері», «Өндіріске стандарттарды енгізу тиімділігі» сияқты пәндерді енгізу ұсынылды.

Мұндай ынтымақтастық Стандарттау, сертификаттау, метрология және сапаны басқару саласында еңбек нарығы үшін сұранысқа ие кадрларды даярлауға мүмкіндік береді деп санаймыз.

ТУЛЕКБАЕВА Айжамал
Конысбаевна
М. Әуезов атындағы ОҚУ-
нің «Стандарттау және
сертификаттау» кафедрасының
менгерушісі
ОТУНШИЕВА Айтолқын
Еркиновна
М. Әуезов атындағы ОҚУ-
нің «Стандарттау және
сертификаттау» кафедрасының
аға оқытушысы